

II. SINH HOẠT LỚP

1 Mục đích và ý nghĩa

Công tác chủ nhiệm lớp giữ vai trò vô cùng quan trọng trong giáo dục toàn diện HS. Chất lượng và hiệu quả giáo dục HS không chỉ phụ thuộc vào kết quả học tập các môn văn hoá mà còn phụ thuộc vào các HĐGD khác như: rèn luyện đạo đức, HĐGD ngoài giờ lên lớp, giáo dục kĩ năng sống... Do đó, công tác chủ nhiệm lớp có vai trò hết sức quan trọng trong việc giáo dục đạo đức, kĩ năng sống, nâng cao tri thức cho các em HS. Trong quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, công tác chủ nhiệm lớp có một tiết chính khoá, đó là giờ SHL. Như vậy tiết SHL là tiết bắt buộc được ghi trên thời khoá biểu. Tuy nhiên đây là một tiết có nhiều điểm khác biệt với những tiết học văn hoá khác. Vì SHL là dạng tiết HĐGD tập thể, là một hình thức tổ chức tự quản cho HS và là một trong những biện pháp cơ bản góp phần xây dựng tập thể HS đoàn kết. Thông qua các giờ SHL, các em HS có thể bày tỏ, chia sẻ tâm tư, tình cảm và tự đánh giá, đưa ra những nhận xét chân thành, tích cực về các hoạt động của bản thân, của tổ, của lớp. Các HS trong lớp được liên kết lại với nhau, GV gắn bó với HS trong một cộng đồng thu nhỏ để giải quyết những vấn đề của cuộc sống hằng ngày ở nhà trường, lớp học. HS được mở rộng các mối liên hệ, tăng cường sự hiểu biết, giúp đỡ lẫn nhau, khắc phục xu hướng hẹp hòi, cục bộ, bè phái trong đời sống tập thể. Đây cũng là dịp để HS làm quen với nhiều loại hình hoạt động khác nhau, giúp các em phát triển các kĩ năng cơ bản và cần thiết cho bản thân. HS vừa học vừa chơi, được thể hiện khả năng của mình... Trước đây, nếu như các môn văn hoá đều có chương trình, SGK, SGV, chuẩn kiến thức kĩ năng, tài liệu tham khảo,... thì SHL không có một tài liệu hướng dẫn cụ thể nào. Vài năm gần đây, việc thiết kế giáo án SHL đã được triển khai đến các nhà trường, các thầy, cô giáo làm công tác chủ nhiệm. Như vậy, nội dung và cách thức cơ bản để tiến hành giờ SHL đã được thống nhất trong các nhà trường. Tuy nhiên, việc thực hiện ở mỗi nơi, mỗi GV,... vẫn có sự khác biệt. Vì nhiều lí do khác nhau, lâu nay trong các nhà trường thường chỉ chú trọng đến các giờ dạy văn hoá mà chưa quan tâm đúng mức đến việc quản lí, tổ chức, giáo dục HS trong giờ SHL. Phần lớn các em HS cũng chưa có nhận thức đúng đắn về vai trò của giờ SHL. Chính vì thế thái độ học tập của các em chưa tích cực, đặc biệt không mấy hứng thú. Việc đổi mới giờ SHL phụ thuộc vào sự quyết tâm của nhà trường và của các GV làm công tác chủ nhiệm lớp.

2 Yêu cầu chung đối với giờ Sinh hoạt lớp

- Bám sát mục tiêu giáo dục của chương trình đưa ra, lựa chọn những mục tiêu cần củng cố, cần hình thành ở HS.
- Các hoạt động cần phát huy tối đa tính tích cực của HS và phù hợp với đặc điểm lứa tuổi, với các yêu cầu sư phạm. HS là chủ thể thi công, GV là người hướng dẫn và chỉ đạo.

- Phát huy thế mạnh của hoạt động nhóm/ tổ và quan tâm đến tất cả các đối tượng HS trong lớp. Mọi HS đều có cơ hội được tham gia vào tất cả các khâu của quá trình tổ chức hoạt động.
- Các hoạt động được thiết kế và tổ chức phù hợp với cơ sở vật chất, điều kiện tổ chức hoạt động của nhà trường, khai thác tối đa thiết bị, phương tiện dạy học, đặc biệt là ứng dụng công nghệ thông tin.
- Mọi công việc cần được cả GV và HS chuẩn bị kĩ càng trước khi buổi SHL diễn ra. Khuyến khích sự tham gia của cha mẹ HS, cộng đồng với các chủ đề SHL có liên quan.
- HS nên thay phiên nhau tổ chức và thực hiện các hoạt động trong tiết SHL, không nên để tình trạng người điều hành và người báo cáo luôn là ban cán sự lớp và các tổ trưởng.

3 Các bước thực hiện giờ Sinh hoạt lớp

Bước 1. Chuẩn bị

Có thể nói yếu tố quyết định thành công hay thất bại của giờ SHL theo hướng đổi mới chính là ở khâu chuẩn bị. GV chủ nhiệm và HS cùng hợp tác để làm tốt khâu chuẩn bị. GV chủ nhiệm cùng ban cán sự lớp (hoặc nhóm tổ chức tiết SHL) thảo luận về nội dung của tiết SHL sắp tới. Nội dung cần chuẩn bị cho tiết SHL thường bao gồm:

- Các báo cáo đánh giá về ưu điểm, hạn chế trong việc học tập, rèn luyện và các hoạt động khác của tổ, lớp trong tuần.

Lưu ý: GV chủ nhiệm hướng dẫn HS nên tập trung báo cáo những thành tích, những tiến bộ của các bạn. Những lỗi nhỏ của các bạn trong tổ/ lớp đã được nhắc nhở ngay sau khi mắc phải thì không nên nhắc lại trong tổng kết.

- Chuẩn bị phần thưởng (nếu có) cho các cá nhân, tổ, nhóm đạt thành tích tốt.
- Chuẩn bị các nội dung hoạt động cho sinh hoạt chủ đề: xây dựng kịch bản, chuẩn bị phương tiện và trang thiết bị, triển khai cho các nhóm chuẩn bị nội dung.
- Phân công nhiệm vụ rõ ràng cho cá nhân/ nhóm, thảo luận cách thức giám sát công việc và trao đổi với nhau trong quá trình chuẩn bị để đảm bảo công việc được suôn sẻ.

Bước 2. Triển khai thực hiện giờ SHL (theo giờ phân công ở thời khoá biểu)

- Sơ kết, tổng kết công tác trong tuần.
 - Các tổ báo cáo tình hình của tổ; cán sự lớp tổng hợp kết quả chung.
 - GV chủ nhiệm chốt lại.
- Cán sự lớp phổ biến kế hoạch tuần tới, đề xuất biện pháp thực hiện. GV chủ nhiệm bổ sung và kết luận.
- Tổ chức hoạt động theo chủ đề (có thể thực hiện theo bảng 4 trang 23 – 27).

Bước 3. Kết thúc

- GV chủ nhiệm kết luận về những thông điệp cần ghi nhớ.
- Nhận xét về tiết SHL.
- Nhắc nhở công việc cần thực hiện cho tuần tiếp theo. GV có thể thực hiện theo bốn câu hỏi gợi ý sau:
 - Chúng ta mong muốn lớp của mình là lớp học như thế nào trong tuần tới?
 - Tuần vừa qua, chúng ta (mỗi nhóm, mỗi em) đã thực hiện/ chưa thực hiện tốt trách nhiệm của mình với lớp như thế nào?
 - Những gì chúng ta đã làm có giúp lớp đạt được mong muốn cho tuần tới không?
 - Vậy chúng ta cần làm gì để có được lớp học như mình mong muốn?

Lưu ý: Trong quá trình triển khai tiết SHL, HS là người chủ động thực hiện từ việc giới thiệu đến việc tổ chức và đánh giá hoạt động. Tuy nhiên, GV luôn giữ vai trò giám sát, kiểm soát, chỉ đạo thực hiện và can thiệp khi cần thiết để điều chỉnh hoạt động cho phù hợp. GV không nên phó mặc tất cả cho HS.

Bảng 4: Gợi ý các chủ điểm Sinh hoạt lớp

CHỦ ĐIỂM	NỘI DUNG DỰ KIẾN	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	NĂNG LỰC ĐẶC THÙ	NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CHUNG
CHỦ ĐIỂM 1: XÂY DỰNG TRUYỀN THỐNG NHÀ TRƯỞNG	Tuần 1: - Làm quen với thầy cô và bạn bè. - Bầu ban cán sự lớp và tổ/ nhóm. Tuần 2: - Xây dựng nội quy lớp học. - Tìm hiểu nhiệm vụ chính của năm học. Tuần 3: - Chia sẻ cách tạo thiện cảm trong quan hệ bạn bè. - Thảo luận cách thực hiện tốt nội quy lớp học. Tuần 4: - Chia sẻ cảm nhận của em khi học trong môi trường học tập mới. - Cùng hát về tình bạn.	- Thiết lập được các mối quan hệ với bạn, thầy cô và biết gìn giữ tình bạn, tình thầy trò. - Xác định và giải quyết được một số vấn đề nảy sinh trong quan hệ bạn bè.	Giải quyết được vấn đề nảy sinh trong hoạt động và trong quan hệ với người khác.	Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo

CHỦ ĐIỂM	NỘI DUNG DỰ KIẾN	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	NĂNG LỰC ĐẶC THÙ	NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CHUNG
CHỦ ĐIỂM 2: CHĂM NGOAN, HỌC GIỎI	<p>Tuần 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trao đổi kinh nghiệm học tập với các bạn trong tổ/ nhóm. - Giúp bạn cùng tiến. <p>Tuần 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể những việc làm đáng tự hào của bản thân. - Rèn luyện cách nói chuyện vui vẻ với bạn. <p>Tuần 7:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ về người phụ nữ mà em yêu thương. - Thể hiện tình cảm với cô giáo và các bạn nữ. <p>Tuần 8:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sắp xếp bàn học, không gian sinh hoạt. - Thảo luận về quy định an toàn trong trường học. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện được thói quen ngăn nắp, gọn gàng, sạch sẽ ở gia đình cũng như ở trường. - Biết cách vượt qua khó khăn trong một số tình huống cụ thể. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thực hiện được kế hoạch hoạt động của cá nhân và linh hoạt điều chỉnh khi cần để đạt được mục tiêu. - Biết cách tự khích lệ và động viên người khác để cùng hoàn thành nhiệm vụ. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo
CHỦ ĐIỂM 3: TÔN SƯ TRỌNG ĐẠO	<p>Tuần 9:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thảo luận về phương pháp tự học hiệu quả. - Chia sẻ về cách thực hiện cam kết thi đua học tốt. <p>Tuần 10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trò chuyện cùng GV chủ nhiệm. - Kể về thầy, cô giáo cũ. <p>Tuần 11:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nói lời tri ân với thầy cô. - Trao đổi về kết quả thực hiện phong trào "Dạy tốt, học tốt". <p>Tuần 12:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể về tấm gương học tốt của bạn. - Chia sẻ kết quả rèn luyện của bản thân trong tháng thi đua. 	<ul style="list-style-type: none"> Thiết lập được các mối quan hệ với bạn, thầy cô và biết gìn giữ tình bạn, tình thầy trò. 	<ul style="list-style-type: none"> Biết cách tự khích lệ và động viên người khác để cùng hoàn thành nhiệm vụ. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo

CHỦ ĐIỂM	NỘI DUNG DỰ KIẾN	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	NĂNG LỰC ĐẶC THÙ	NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CHUNG
CHỦ ĐIỂM 4: ƯỚNG NƯỚC NHỚ NGUỒN	<p>Tuần 13:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ những việc làm của gia đình em cho quê hương. - Chia sẻ kỉ niệm của em về gia đình. <p>Tuần 14:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tìm hiểu cuộc sống của chú bộ đội nơi biên giới, hải đảo. - Viết thư hỏi thăm các chú bộ đội nơi biên giới, hải đảo. <p>Tuần 15:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toạ đàm về xây dựng gia đình văn hoá. - Viết thông điệp yêu thương gửi người thân. <p>Tuần 16:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể về những việc làm xây đắp tình quân dân. - Chia sẻ việc làm của em thể hiện tình yêu quê hương, đất nước. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tham gia HĐGD theo chủ đề của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, của nhà trường. - Thiết lập được các mối quan hệ với cộng đồng, thể hiện được sự sẵn sàng giúp đỡ, chia sẻ với mọi người. 	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định được mục tiêu, đề xuất được nội dung và phương thức phù hợp cho các hoạt động cá nhân và hoạt động nhóm. - Thực hiện được kế hoạch hoạt động của cá nhân và linh hoạt điều chỉnh khi cần để đạt được mục tiêu. - Thể hiện được sự hợp tác, giúp đỡ, hỗ trợ mọi người để cùng thực hiện nhiệm vụ. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Tự chủ và tự học Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo
CHỦ ĐIỂM 5: CHÀO XUÂN YÊU THƯƠNG	<p>Tuần 17:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu các hoàn cảnh khó khăn cần được sẻ chia. - Chia sẻ các cách tiết kiệm trong sinh hoạt gia đình. <p>Tuần 18:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ ý tưởng trang trí nhà, lớp học vào ngày Tết sao cho đẹp và tiết kiệm. - Làm đồ trang trí lớp học ngày xuân. <p>Tuần 19:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tìm hiểu văn hoá ẩm thực ngày Tết. - Gói bánh ngày Tết. 	<ul style="list-style-type: none"> Thiết lập được các mối quan hệ với cộng đồng, thể hiện được sự sẵn sàng giúp đỡ, chia sẻ với mọi người. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thực hiện được kế hoạch hoạt động của cá nhân và linh hoạt điều chỉnh khi cần để đạt được mục tiêu. - Thể hiện được sự hợp tác, giúp đỡ, hỗ trợ mọi người để cùng thực hiện nhiệm vụ. - Biết cách tự khích lệ và động viên người khác để cùng hoàn thành nhiệm vụ. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Tự chủ và tự học Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo

CHỦ ĐIỂM	NỘI DUNG DỰ KIẾN	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	NĂNG LỰC ĐẶC THÙ	NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CHUNG
CHỦ ĐIỂM 6: MỪNG ĐẢNG, MỪNG XUÂN	<p>Tuần 20:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tìm hiểu bộ quy tắc ứng xử văn hoá trong trường học. - Rèn luyện các hành vi văn hoá trong trường học. <p>Tuần 21:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vẽ tranh cổ động mừng Đảng, mừng Xuân theo nhóm. - Giới thiệu ý nghĩa của tranh. <p>Tuần 22:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo kết quả tuần lễ xanh - sạch - đẹp. - Chia sẻ cảm xúc của em khi môi trường xung quanh xanh - sạch - đẹp. <p>Tuần 23:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ kế hoạch trong những ngày nghỉ Tết của em. - Thảo luận về ứng xử văn minh trong lễ hội. 	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu được những nét nổi bật của nhà trường và chủ động, tự giác tham gia xây dựng truyền thống nhà trường. - Thể hiện được hành vi văn hoá nơi công cộng. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện được cách giao tiếp, ứng xử phù hợp với tình huống. - Tự chuẩn bị kiến thức và kỹ năng cần thiết để đáp ứng với nhiệm vụ được giao. - Thực hiện được các nhiệm vụ với những yêu cầu khác nhau. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Tự chủ và tự học Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo
CHỦ ĐIỂM 7: HỢP TÁC VÀ PHÁT TRIỂN	<p>Tuần 24:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tham gia hoạt động "Trao nụ cười - nhận niềm vui". - Chia sẻ về giá trị của đoàn kết. <p>Tuần 25:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tổ chức "Chào mừng ngày Quốc tế Phụ nữ 8 - 3". - Nói về vẻ đẹp nữ sinh. <p>Tuần 26:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hát các bài hát có nội dung đề cập về nghề nghiệp. - Chơi trò chơi phát triển kỹ năng hợp tác. <p>Tuần 27:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tìm hiểu về Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh. - Tìm hiểu tấm gương đoàn viên tiêu biểu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Phát hiện được sở thích, khả năng và những giá trị khác của bản thân; tự tin với sở thích, khả năng của mình. - Tham gia hoạt động giáo dục theo chủ đề của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, của nhà trường. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện được sự hợp tác, giúp đỡ, hỗ trợ mọi người để cùng thực hiện nhiệm vụ. - Xác định được mục tiêu, đề xuất được nội dung và phương thức phù hợp cho các hoạt động cá nhân và hoạt động nhóm. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo

CHỦ ĐIỂM	NỘI DUNG DỰ KIẾN	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	NĂNG LỰC ĐẶC THÙ	NĂNG LỰC VÀ PHẨM CHẤT CHUNG
CHỦ ĐIỂM 8: PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG	<p>Tuần 28:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Du lịch thắng cảnh quê hương qua màn ảnh nhỏ. - Chia sẻ cảm xúc và việc làm bảo vệ cảnh quan. <p>Tuần 29:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vận động mọi người không sử dụng đồ dùng có nguồn gốc từ động vật quý hiếm. - Hát các bài hát về môi trường xanh. <p>Tuần 30:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu cuốn sách về môi trường mà em yêu thích. - Trao đổi sách. <p>Tuần 31:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tham gia hội – đáp về bảo vệ môi trường. - Hát các bài hát về hành tinh xanh. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện được cảm xúc, hứng thú với khám phá cảnh quan thiên nhiên. - Vận động người thân, bạn bè không sử dụng các đồ dùng có nguồn gốc từ những động vật quý hiếm. - Thực hiện được những việc làm cụ thể để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên. 	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định được tác động của sự đa dạng về thể giới, văn hoá, con người và môi trường thiên nhiên đối với cuộc sống. - Nhận biết được những nguy cơ từ môi trường tự nhiên và xã hội ảnh hưởng đến cuộc sống con người. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Trung thực Tự chủ và tự học Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo
CHỦ ĐIỂM 9: NƠI GƯƠNG NGƯỜI TỐT, VIỆC TỐT	<p>Tuần 32:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thảo luận về việc làm kế hoạch nhỏ. - Tham gia trò chơi “Đoán nghề”. <p>Tuần 33:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể về những đội viên, đoàn viên tiêu biểu mà em biết. - Chia sẻ mục tiêu phấn đấu của bản thân. <p>Tuần 34:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kể cho nhau nghe những câu chuyện về Bác. - Chia sẻ những việc làm tốt tạo ấn tượng sâu sắc trong em. <p>Tuần 35:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chia sẻ kỉ niệm về lớp 6. - Tạm biệt thầy cô và bạn bè. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nhận diện được giá trị của các nghề trong xã hội và có thái độ tôn trọng đối với lao động nghề nghiệp khác nhau. - Tham gia HDGD theo chủ đề của Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, của nhà trường. 	<ul style="list-style-type: none"> - Phân tích được yêu cầu về phẩm chất, năng lực của người làm nghề mà bản thân quan tâm. - Rèn luyện được một số phẩm chất và năng lực cơ bản của người lao động. 	<ul style="list-style-type: none"> Yêu nước Nhân ái Trách nhiệm Chăm chỉ Tự chủ và tự học Giao tiếp và hợp tác Giải quyết vấn đề và sáng tạo